

POLITIKKUR

TUNNILSFRÁGREIÐING ÁVÍSIR RÁÐALOYSI Í FØROYSKU POLITISKU SKIPANINI

Við einari drúgvari frágreiðing, sum í bókformi fyllir meira enn 430 síður, hevur ein danskur kanningarstjóri avdúkað veikleikarnar í føroyhsku politisku skipanini.

Árni Gregersen

Hans Gammeltoft-Hansen hevur við drúgvu frágreiðing síni víst á, at føroyska politiska skipanin enn ikki hevur amboð, sum eru egnað at handfara ávísar politiskar spurningar.

Talan er sjálvandi um stóru politisku kreppuna, sum er íkomin eftir at kanningarstjórin hevur staðfest, at lögmaður hevur borið skeivar upplýsingar av tingsins røðarapalli, – og at fyrrverandi landsstýrismaðurin við innlendismálum ikki bar tinginum upplýsingar, sum fakkunnleikin hevði latið honum í tunnismálinum.

Síðani stóra frágreiðingin var almannakunngjørd, hava vi havt eina politiska kreppu, sum tó enn ikki hevur verið at síggja í fullum blóma í almenna rúminum.

Sambandsflokkurin

Almenningurin hevur sæð, at Sambandsflokkurin er í kreppu.

Partar av flokkinum hava havt fundir, men hetta eru fundir, sum hava viðgjørt innanhýsis støðuna í flokki-num.

Ikki formliga ráðaloysi, sum valdar í politisku skipanini.

Sambandsflokkurin hevði fund í landsnevnd floksins hósdagin, har sligið var fast alment, at Kaj Leo Holm Johannesen, lögmaður, hevur fullan stuðul í Sambandsflokkinum, bæði sum formaður og lögmaður.

Formaður floksins staðfesti sjálvur, áðrnn hann fór við Rynkeby-súklarunum umborð á Norrønu, at landsnevndin gav honum fullan stuðul.

– Eg eri formaður í Sambandsflokkinum við fullum stuðli frá landsnevndini. Tað er eg sjálvandi glaður fyri, men eg kenni meg eisini

Kaj Leo Holm Johannesen, lögmaður, hevur fullan stuðul í Sambandsflokkinum, bæði sum formaður og lögmaður.

Savnsmynd

eyðmjúkan, segði Kaj Leo Holm Johannesen.

Hóast hesa greiðu útmelding, so hevur órógv verið í flokkinum. Tí var landsnevndin kallað inn til fundar í seinastu viku í staðin fyri í august, sum annars ætlað.

Ein partur av flokkinum kravdi, at flokkurin viðgjørði niðurstøðuna hjá kanningarstjóranum og tók støðu til, um flokkurin framvegis hevur álit á formanninum.

Fólkatingsvalið

Órógv in í Sambandsflokkinum stavar kortini ikki bert frá kanningini av tunnismálinum, men eisini frá úrslitinum av fólkatingsvalinum.

Afturgongdin í atkvøðutalinum og tað, at flokkurin misti fólkatingssessin, fekk fleiri at seta spurnartekin við, um flokkurin hevur rætta formannin.

Atfinningarnar koma fyrst og fremst tí formaðurin í flokkinum als ikki tók aktivt lut í valstríðnum í byrjanini.

Hann var burturstaddur privat, so flokkurin ikki legði valskránnar fram fyrr enn eina góða viku undan valinum.

Atfinningarnar eftir valið ganga eisini uppá, at flokkurin hevði eina ov veika uppstilling í Tórshavn, har formaðurin einsamallur umboðaði høvuðsstaðarøkið.

Tá ið hann so persónliga gekk næstan 1100 atkvøður

aftur í atkvøðum, so peikaðu atfinningarnar mest móti formanninum.

At Sambandsflokkurin so eisini gjøgnum nógvar veljarakanningar til løgtingsvalið, hevur havt stóra afturgongd, hevur sjálvandi eisini ávirkað støðuna.

Andstøðan

Frágreiðingin frá Hans Gammeltoft-Hansen átti at verið ein politiskt funnin frensur fyri andstøðuna.

Men stóru andstøðuflokkarnir – Javnaðarflokkurin og Tjóðveldi – hava verið ómetaliga friðarligir.

Hóast andstøðan bert hevur 13 tinglimir og 14 krevjast til at kalla tingið saman, so hava flokkarnir

onki gjørt fyri at fáa hetta gjørt.

Løgtingið hevur brúkt nærum seks milljónir at gera eina frágreiðing fyri og einasta avleiðing higartil er, at andstøðan yppir øks og sigur seg onki kunna gera.

At aðrar orsøkir eru til friðarligu andstøðuna, kann bert gitast um.

Flokkarnir vita, at løgtingsval verður í seinasta lagi í oktober – og at eftir eitt val skal samgonga skipast.

Tí himprast flokkarnir við at vera ov ágangandi, so tað kann forða fyri samgongumøguleikunum eftir eitt løgtingsval.

Fólkaflokkurin hevur eisini verið kúrrur – burtursæð at formaður floksins hevur

verið frammi og sagt, at hann framvegis hevur fult álit á Kaj Leo Holm Johannesen.

Tað sama, sum Kaj Leo Holm Johannesen gjørdi, tá ikð misálit var reist móti landsstýrismanninum við figgjarmálum.

Ein partur av andstøðuni er Sjálvstýrisflokkurin. Flokkurin hevði landsstýrismannin í innlendismálum, tá ið talan var at byggja undirsjóvartunnilin eftir privatum leisti, men hann var steðgaður.

Lögmaður loysti hann úr starvi, tí hann órógvaði politiska arbeiðið.

Ein onnur av grundgevingunum fyri, at andstøðan er so friðarlig er, at flokkarnir siga, at andstøðan longu í oktober 2013 legði eitt uppskot um misálit á løgmann fyri tingið.

Uppskotið fall.

Tað vóru Framsókn, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin, sum 10. oktober 2013 lögdu uppskotið fram, men tað fekk bert 11 atkvøður fyri – trýggjar blankar og 19 ímóti.

Uppskotið var umfatandi og fanst at allari handfar-ingini av málinum um undir-sjóvartunnilin.

Nú fyriliggur ein drúgv kanning av málinum, sum staðfestir, at lögmaður hevur borið tinginum skeivar upplýsingar. Tað er konkret, men hetta hevur ikki fingið andstøðuna at reagera alment.

Løgtingið er í sumamrfrí, men hevur tvær ferðir verið innkallað at rætta mistøk í grindalógini.

Løgtingið er ikki innkallað at viðgera frágreiðingina frá Hans Gammeltoft- Hansen.